

werp zijn van klachten en er bovendien voor de gedetineerden gunstige uitspraken zijn, door een wijziging aan de huisregels of de landelijke regels een nieuwe en minder gunstige regeling kunnen uitwerken.

Een juridisch aanvaardbare en hanteerbare oplossing voor alle aspecten van de complexe detentiesituatie is zeker nog niet aanwezig, maar de basis voor een effectieve bescherming van de rechten van gedetineerden is in Nederland toch gelegd en kan als inspiratie dienen voor de 'besluiteloosheid (?)' die hier te lande heerst.

Het boek van Kelk is wegens zijn juridisch karakter niet voor iedere lezer gemakkelijk toegankelijk (de titel is in dit opzicht wat misleidend...), maar het bevat wel interessante informatie en discussiestof voor iedereen die met dit onderwerp begaan is.

In aansluiting op deze boekbespreking kunnen we de lezer nog wijzen op de publicatie van de Rede die door Prof. Kelk werd uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van gewoon hoogleraar aan de R.U. te Utrecht, met als titel: *Recht voor geïnstitutionaliseerden* (Gouda Quint, 1983, 51 p.).

Hij behandelt hierin de functies van het recht in penitentiaire inrichtingen, psychiatrische ziekenhuizen en andere totale instituties.

Christian Eliaerts

P. Van Ratingen, Recht en gevangenschap, Reeks Recht en Welzijn, nr. 15, Van Loghum Slaterus/W.E.J. Tjeenk Willink, 1983, 238 p.

Zoals de auteur in zijn voorwoord verklaart, beoogt dit boek een beknopt overzicht te geven van het grote aantal instanties en regels waarmee gedetineerden en ex-gedetineerden (in Nederland) worden geconfronteerd. Het werk start met een schets van het gevangeniswezen en de reclassering, waarbij de lezer ook een aantal feitelijke gegevens worden aangeboden. Vervolgens wijdt de auteur een hoofdstuk aan de verschillende vormen die de vrijheidsberoving kan aannemen. Het grootste deel van het boek omvat een beschrijving van de belangrijkste aspecten van het regime tijdens de detentie, waaronder eveneens de contacten met hulpverleners en de bescherming van de rechten van gedetineerden dienen vermeld. Van Ratingen besteedt ook aandacht aan de rechtsgevolgen van de detentie buiten het strafrecht (strafregister, werkgelegenheid, uitkeringen, vreemdelingen).

Dit boek is breder van opzet dan het hoger geciteerde werk van Kelk en wil in de eerste plaats vlot geschreven informatie brengen. Het is dan ook toegankelijk voor een ruimer publiek. De auteur neemt zelden stelling en de tekst is 'ontdaan' van verwijzingen naar wetteksten, rechtspraak of rechtsleer. Dit komt natuurlijk de leesbaarheid van het werk ten goede, maar laat geen mogelijkheid tot controle of verdere analyse. Wie echter snel en duidelijk wil geïnformeerd worden over de belangrijkste aspecten van het Nederlands penitentiair systeem kan in dit boek wel zijn gading vinden.

Christian Eliaerts